

УДК 657.6:005.7

DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2025-16-11>**Наумова Т.А.**кандидат економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8373-870X>**Акімова Н.С.**кандидат економічних наук, професор,
Державний біотехнологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8608-8757>**Кирильсва Л.О.**кандидат економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0793-5912>

ОБЛІК ТА АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ АУДИТУ ЗАПАСІВ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Стаття присвячена дослідженню обліку та аналітичних процедур аудиту запасів у сучасній системі управління бізнес-процесами підприємства. Розкрито роль запасів у забезпеченні безперервності операційної діяльності та вплив їх якісного контролю на фінансові результати. Запропоновано класифікацію товарних запасів у ритейлі, яка враховує особливості їх документування й відображення в бухгалтерському обліку. Виділено та запропоновано структуру формування облікової політики ритейлу з використанням методу моделювання як процесу. Обґрунтовано необхідність застосування комплексних процедур аудиту, що включають оцінку системи внутрішнього контролю, аналітичні тести та методи підтвердження достовірності даних. Запропоновано підходи до вдосконалення процесу внутрішнього аудиту запасів для підвищення ефективності управління бізнес-процесами підприємства.

Ключові слова: запаси, облік, моделювання обліку, аудит, внутрішній аудит, методи аудиту, аналітичні процедури аудиту, бізнес-процеси, управління, ризики.

Naumova Tetiana, Akimova Nataliia, Kyrylieva Ludmila
State Biotechnological University

ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCEDURES FOR INVENTORY AUDIT IN A MODERN BUSINESS PROCESS MANAGEMENT SYSTEM OF AN ENTERPRISE

The article is devoted to the study of accounting and analytical procedures for auditing inventories in the modern business process management system of an enterprise. The role of inventories in ensuring the continuity of operational activities and the impact of their quality control on financial results are revealed. A classification of retail inventories is proposed, which takes into account the peculiarities of their documentation and reflection in accounting and should be used as a basis for developing a methodology for forming information resources for managing commodity operations in the accounting and internal audit system, which will avoid distortion of accounting information resources and increase the efficiency of managing the goods movement process. To increase the efficiency of the accounting policy formation process, adjustments were made to the retail accounting policy, i.e., a new model was created. The structure of the formation of the retail accounting policy using the modeling method as a process was identified and proposed. Research into modeling in the process of forming retail accounting policy in terms of income and expenses for the process of selling goods will increase the effectiveness of management decisions and ensure the achievement of the best options for the functioning of the modeled retail. The current practice of analytical detailing of accounting for income and financial results of a trading enterprise selling goods does not meet the information needs of users and therefore needs to be improved. The reflection of sales transactions in accounting under normal conditions must meet certain requirements. Based on the study, in order to enhance the analytical detail of the process of accounting for income and financial results of sales of the product range in the retail accounting system, it is recommended to use analytical accounts for subaccounts 702 "Income from sales of goods". The need for comprehensive audit procedures, including internal control system assessment, analytical tests, and data verification methods, is justified. Approaches to improving the internal audit process of inventories to enhance the efficiency of enterprise business process management are proposed.

Keywords: inventory, accounting, accounting modeling, audit, internal audit, audit methods, analytical audit procedures, business processes, management, risks.

Постановка проблеми. Функціонування та еволюція ринку продуктового ритейлу відіграють ключову роль у житті будь-якої країни, оскільки саме цей сектор забезпечує населення необхідними продуктами харчування. Під впливом сучасних умов український ритейл

знає істотних змін та переорієнтації своїх процесів. Однак чинна номенклатура бухгалтерських рахунків не забезпечує користувачів достатньо повною та релевантною інформацією про витрати підприємств роздрібної торгівлі, що ускладнює формування ефектив-

ної системи управління бізнес-процесами та обмежує можливості використання обліково-аналітичних даних у процесі управління. Значення внутрішнього аудиту як засобу перевірки достовірності фінансової й нефінансової інформації зростає в умовах розвитку інформаційної економіки. Запаси є ключовим елементом оборотних активів підприємства, значна їх частина формує собівартість продукції, а отже - впливає на фінансові результати. Неправильна оцінка, надмірне накопичення або нестача запасів призводять до резервування капіталу, підвищення витрат на зберігання або зупинку виробництва. У сучасних бізнес-процесах, де важлива гнучкість, швидкість реагування і цифровізація, традиційні методи обліку і аудиту запасів можуть виявлятися неефективними. Крім того, існує проблема недостатнього внутрішнього контролю: без належних аналітичних процедур аудиту менеджмент може не мати повної інформації про ризики, пов'язані з запасами. Тому підвищення ролі аналітики та аудиту в системі обліку запасів є актуальним завданням для управління бізнес-процесами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, які розглядали питання пов'язані із обліком, контролем, достовірністю даних про запаси й ефективністю їх використання існує думка, що якість обліку та належна організація аудиторських процедур є ключовими чинниками забезпечення раціонального управління запасами та мінімізації ризиків, пов'язаних із їх зберіганням, рухом і оцінкою. Зокрема, роботи таких авторів, як Пушкарь І., Шишкіна А. [1], Хмелюк А. В., Черненко П. В. [2], присвячені дослідженню проблем та розробці основних напрямів удосконалення системи управління запасами на підприємствах. Автори наголошують, що удосконалення системи управління запасами на підприємстві являє собою комплекс заходів, розробки та виконання яких повинно базуватися на принципах наукової обґрунтованості. Поєднання результатів обліково-аналітичного відображення та способів організації обліку виробничих запасів сприяють їх релевантності та ефективному використанню.

Кулик В., Карпенко Є. [3] наголошують у свою чергу на існуванні проблеми формування достовірного обліково-аналітичного забезпечення процесно-орієнтованого управління виробничими запасами, які є вагомою частиною матеріальних активів будь-якого виробничого підприємства. Автори пропонують застосування концепції процесно-орієнтованого управління, яка передбачає необхідність виділення підпроцесів надходження, вибуття у виробництво та іншого вибуття виробничих запасів при формуванні облікового забезпечення управління ними, використання якої дозволить підприємству отримати інформацію для реалізації системи «Kanban», концепції постійного удосконалення управління виробничими запасами та забезпечення конкурентоспроможності діяльності.

Важливість значення методів аудиту та їх ефективності з метою покращення управління запасами та оптимізації виробничих процесів на підприємствах у своїх роботах підкреслюють Ткаченко Т.О., Шендрик К. А. [4]. Науковці зазначають, що наразі не існує єдиної узагальненої методики аудиту виробничих запасів, і дослідники пропонують різні підходи та інструменти для проведення аудиту.

Водночас, ряд науковців [5] у своїх дослідженнях зосереджують увагу на тому, що аналітичні процедури є водночас самостійною сукупністю методів отримання аудиторських доказів і частиною аналітичної роботи, яку необхідно проводити й у межах аудиторської діяльності загалом, і в процесі управління підприємством для підвищення соціальної відповідальності бізнесу та забезпечення економічної безпеки. Учені вважають, що важливою складовою аудиту, в тому числі й антикорупційного, є аналітичні процедури, які можна розглядати з двох поглядів: як превентивний засіб попередження ризику шахрайства й корупції та як інструмент виявлення фактів корупційних дій, які вже відбулися й підлягають виявленню. Використання аналітичних процедур спрямоване на скорочення часу отримання й обробки аналітичної інформації, яка необхідна для формування професійного судження або ухвалення управлінських рішень.

У роботі [6] розглянуті проблеми та перспективи процесного управління в діяльності вітчизняних підприємств торгівлі. Автори зазначають, що продуктивність діяльності підприємства торгівлі визначається ефективністю управління в мінливих зовнішніх і внутрішніх умовах. У сучасній торгівлі відбувається поступова заміна функціонального підходу в управлінні на процесний підхід, який характеризується систематизацією та стандартизацією реалізованих бізнес-процесів.

Багатогранність наукових підходів до визначеної проблематики, допомагає сформулювати вектор дослідження у напрямку комплексного підходу до розробки методичного інструментарію обліку та аудиту запасів в сучасній системі управління бізнес-процесами підприємства.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що полягає у розвитку теоретичних положень та розробці методичного інструментарію формування інформаційних ресурсів обліку та аналітичних процедур внутрішнього аудиту запасів, які можуть бути інтегровані в сучасну систему управління бізнес-процесами підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Товарні запаси в мережевому ритейлі є ключовим активом, завдяки якому функціонує торговий бізнес. Основна місія ритейлера - продавати товари, тож наявність запасів безпосередньо забезпечує можливість реалізації цього процесу. Від моменту закупівлі продукції до її продажу кінцевому споживачу персонал виконує низку взаємопов'язаних торгово-технологічних операцій, що фактично продовжують виробничий процес у сфері обігу.

У своїх попередніх дослідженнях ми визначили, що «мережевий ритейл – мережа одноформатних магазинів, об'єднаних великим вибором послуг та продукції із застосуванням спеціальних прийомів та технологій продажу, розташованих як правило територіально вигідно як для споживачів так і співпрацівників» [7]. «Товарні запаси – це придбані або отримані підприємством товари, призначені для подальшого перепродажу, це оборотні кошти, реалізація яких повинна принести йому прибуток підприємству» [8, с.25]. Олініченко К.С. визначає «товарні запаси як цілеспрямовано сформовану сукупність товарів споживчого

призначення, що придбані та утримуються для подальшого продажу з метою отримання ним доходу та підвищення конкурентоспроможності на споживчому ринку» [9, с. 78].

Враховуючи наведене вище, ми надаємо наступне визначення товарним запасам ритейлу: товарні запаси ритейлу - це кількість споживчих товарів, що зберігаються в мережі підприємства з метою їх подальшого продажу, задоволення потреб споживачів та отримання прибутку. Будь-який товар, який перебуває на ринку, є елементом товарного запасу. На відміну від запасів у інших формах, товарний запас характеризується не натурально-речовинним складом або кінцевим призначенням предметів, а тим, що він знаходиться у сфері обігу та призначений для продажу. Товарні запаси є частиною оборотних активів підприємства. Тому політика управління товарними запасами як активами мають однаково важливість для підприємства, оскільки вони безпосередньо впливають на забезпечення безперервності та ефективності його господарської та фінансової діяльності.

Для забезпечення ефективного управління товарними запасами необхідна їх класифікація за низкою соціально-економічних і торговельно-організаційних ознак. Чаплінська А. і Воронко Р. [10, с. 329; 11, с. 164] для характеристики стану процесів утворення та розробки стратегії управління пропонують класифікувати товарні запаси торговельних підприємств за ознаками залежно від місця знаходження, призначенням, джерелами виникнення, від відповідності нормативу, від моменту та характеру оцінки; асортиментною структурою, від попиту на споживчі товари, від чутливості до зміни обсягу товарообороту. Богацька Н., запропонувавши їх систематизацію за класифікаційними ознаками в розрізі окремих функціональних систем управління [12, с. 9]: бухгалтерського обліку; операційного, фінансового та логістичного менеджменту. Аналіз теоретичних засад використання товарних запасів дозволив узагальнити існуючі класифікаційні ознаки та, на думку авторів, сформував єдину систему, яка найбільш точно відображає сутність об'єкта дослідження в умовах сучасного конкурентного економічного середовища. (рис. 1.). Ми вважаємо, що облікова політика ритейлу щодо доходів і витрат від процесу реалізації має забезпечувати цілісність бухгалтерського обліку. Носач Н.М. у своєму дослідженні наголошує, що «сформувати інформацію про доходи і витрати дозволяє розроблений на підприємстві Робочий план рахунків» [13]. Ряд авторів вважає, що «для деталізації інформації з відповідного виду діяльності торговельних підприємств доцільним є відкриття субрахунків» [14]. Головною метою аудиту є підтвердження достовірності оцінки та існування запасів, правильності їх класифікації, відображення у звітності та відповідності операцій принципам облікової політики.

Отже, для посилення аналітичної деталізації процесу обліку доходів та фінансових результатів продажів товарного асортименту в обліковій системі ритейлу рекомендовано використовувати аналітичні рахунки обліку до субрахунків 702 «Дохід від реалізації товарів», що сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень і забезпечить формування оптимальних варіантів функціонування роздрібного підприємства, що моделюється (рис. 2.).

Внутрішній аудит запасів тісно пов'язаний із системою управління бізнес-процесами підприємства. Аудит запасів в Україні регулюється Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [16], Законом «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [17], національними стандартами аудиту, а також міжнародними стандартами (МСА) [18]. Основними нормативними документами, що визначають якість аудиту запасів, є: МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення»; МСА 330 «Реакція аудитора на оцінені ризики»; МСА 500 «Аудиторські докази»; МСА 501 «Аудиторські докази щодо вибраних елементів - зокрема запасів»; 520 «Аналітичні процедури». Якщо запаси зберігаються у третіх осіб, аудитор може отримувати зовнішні підтвердження. Важливу роль відіграють тести контролю, передбачені МСА 330, які дають змогу оцінити ефективність внутрішньої системи контролю за рухом і зберіганням запасів. Детальні тести операцій і залишків, передбачені МСА 500. Аналітичні процедури згідно з МСА 520 допомагають оцінити тенденції, оборотність запасів, порівняти їх рівень із попередніми періодами та галузевими показниками. Аналітика має оглядовий характер і не завжди здатна виявити суттєві викривлення. Тому існують певні ризики: ризик неправильного трактування відхилень; ризик використання ненадійних чи неповних даних, ризик некоректних очікувань, ризик неврахування сезонності або специфіки бізнесу; ризик маніпулювання показниками; ризик надмірного покладання на аналітичні процедури. Для мінімізації ризиків під час застосування аналітичних процедур в аудиті запасів аудитор має забезпечити використання надійних і перевірених даних. Аналітичні процедури потрібно поєднувати з: тестами контролю, детальними тестами, спостереженням за інвентаризацією. Ми вважаємо, що аналітичні процедури відіграють ключову роль у сучасному аудиті запасів. Їх завдання - надати аудитору засоби для швидкої оцінки ситуації та виявлення потенційних відхилень. Основними методами аналітичних процедур є: вертикальний і горизонтальний аналіз; коефіцієнтний аналіз; аналіз тенденцій (trend-analysis).

Отже, внутрішній аудит у сучасних умовах виступає інструментом не лише контролю, а й стратегічного управління, що забезпечує удосконалення бізнес-процесів, підвищення прозорості діяльності та зниження операційних ризиків підприємства.

Висновки. На підставі проведеного дослідження ми прийшли до висновку, що облік запасів - ключова підсистема бухгалтерського обліку, оскільки вони становлять значну частку оборотних активів та безпосередньо впливають на його фінансові результати, стабільність операційної діяльності.

Запропоновано класифікацію товарних запасів у ритейлі, яка враховує особливості їх документування й відображення в обліку та має бути покладена в основу розробки методики формування інформаційних ресурсів управління товарними операціями. Виділено та запропоновано структуру формування облікової політики ритейлу з використанням методу моделювання як процесу.

Доведено, що результати внутрішнього аудиту мають суттєвий вплив на управління бізнес-процесами, оскільки забезпечують своєчасне виявлення проблем, підвищують ефективність роботи структурних

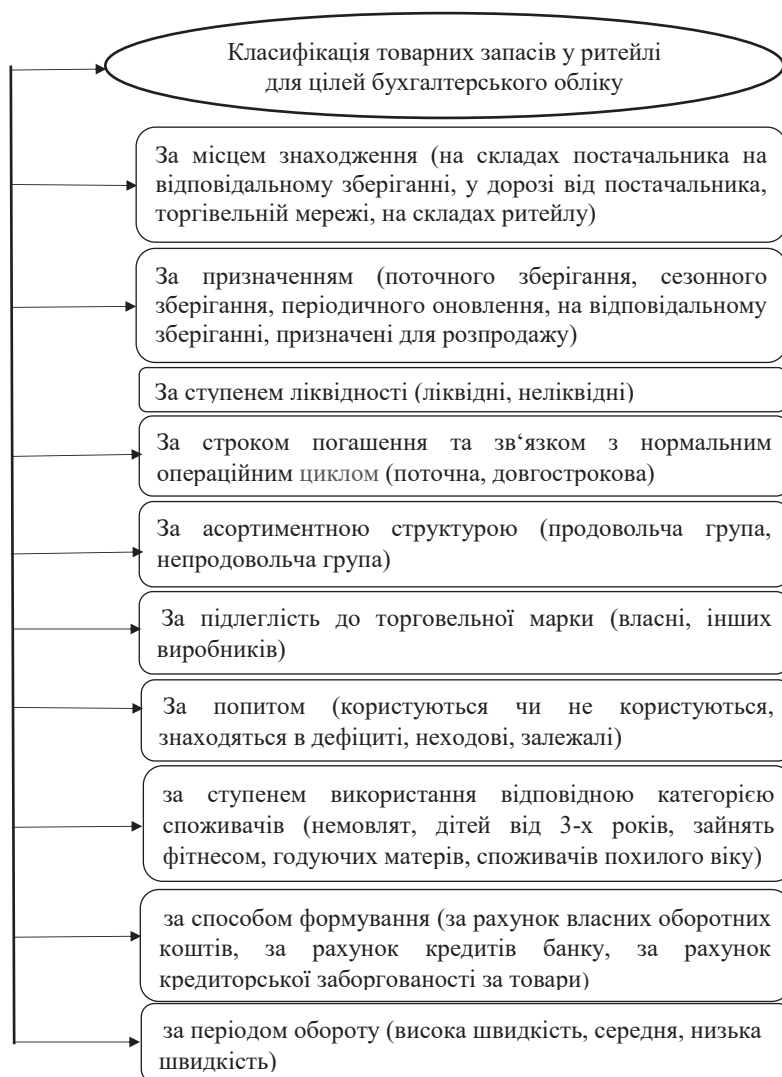

Рис. 1. Класифікація товарних запасів для цілей бухгалтерського обліку

Джерело: складено автором на основі [7-12]

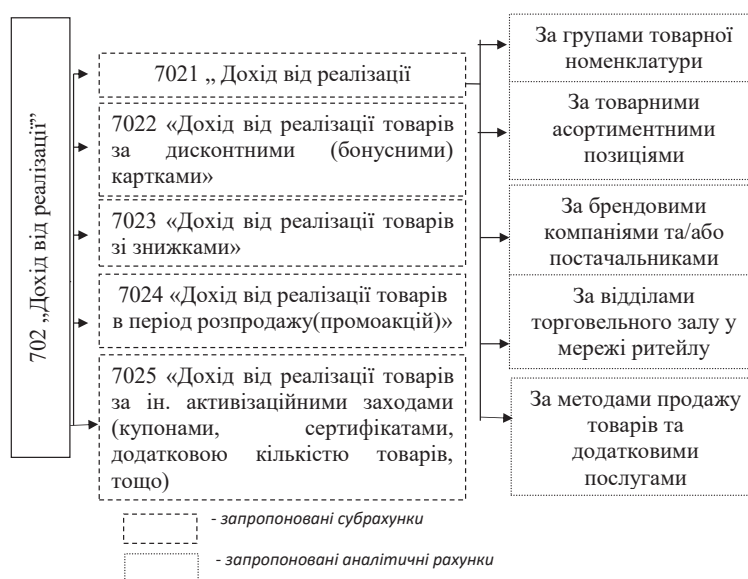

Рис. 2. Схема взаємозв'язку синтетичного і аналітичного обліку доходів від продажу товарів на субрахунок 702 рахунку 70 «Доходи від реалізації»

Джерело: складено автором на основі [12-15]

підрозділів, знижують ризики і сприяють формуванню системи якісного управління.

Перспективи подальших досліджень полягають у дослідженні ролі та значенні внутрішнього аудиту як

інструменту підтвердження якості фінансової інформації та розробки методик ризик-орієнтованого аудиту, цифрових аудиторських тестів та аналізу великих масивів даних.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Пушкар І., Шишкіна, А. Особливості обліково-аналітичного забезпечення управління запасами. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-74>
2. Хмелюк А. В., Черненко П. В. Організація обліку, контролю та аналізу виробничих запасів. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2023. № 1. С.135–143. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evddtu_2023_1_18
3. Кулик В., Карпенко Ю. Процесно-орієнтоване управління виробничими запасами: обліково-аналітичні аспекти. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2023. № 9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-09-01>
4. Ткаченко, О., & Шендрік, К. Вивчення методики проведення аудиту виробничих запасів на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-48>
5. Парасій-Вергуненко І., Безверхий К., Григоревська О., Матюха, М., Юрченко О., Грищенко, Н. Аналітичні процедури в системі антикорупційного аудиту для забезпечення економічної безпеки підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 57. Вип.4. С. 82–97. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.4.57.2024.4376>
6. Шарко В.В., Нікітішин А.О. Управління бізнес-процесами підприємства: процесний підхід. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 4. Вип. 2. DOI: <https://doi.org/10.31891/-2020-284-4-46>
7. Наумова Т., Кирильєва Л., Лемешко, Я. Трансформація ринку мережевого ритейлу України в умовах глобальних криз та війни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-136>
8. Гужавіна І.В. Особливості обліку запасів на торговельних підприємствах. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.90>
9. Олініченко К.С. Управління товарними запасами підприємств роздрібною торгівлі: монографія. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. 211 с.
10. Чаплінська А.А. Класифікація товарних запасів роздрібних торговельних підприємств. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2010. Вип. 2. С. 329–334. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchetei_2010_2_51
11. Воронко Р.М., Грезенталь В.О. Класифікація товарних запасів на підприємствах роздрібною торгівлі. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. Вип. 22 № 7. С. 164–169 URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2012/22_7/164_Wor.pdf
12. Богацька Н.М. Управління товарними запасами в роздрібних торговельних підприємствах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.07.05. Київ., 2006. 20 с. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN
13. Носач Н.М. Організація обліку реалізації товарів на підприємствах торгівлі. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип.6. № 49. С. 217–222. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/49_2018/49_2018.pdf
14. Князь С.В., Залуцький В.П., Яворська, Н.П. Проблеми обліку доходів та витрат торговельних підприємств. *Ефективна економіка*. 2017. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5425>
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996–XIV зі змінами та доповненнями. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
16. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-19 XIV зі змінами та доповненнями. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
17. Міжнародні стандарти контролю якості аудиту огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України. 2016. 1249с. URL: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1038/Part_1_2015.pdf

REFERENCES

1. Pushkar I., Shyshkina A. (2022) Osoblyvosti oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia zapasamy [Features of accounting and analytical support for inventory management]. *Ekonomika ta suspilstvo*. no. 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-74>
2. Khmeliuk A. V., Chernenko P. V. (2023) Orhanizatsiia obliku, kontroliu ta analizu vyrobnychych zapasiv [Organization of accounting, control and analysis of production inventories]. *Ekonomichnyi visnyk Dniprovskoho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu*. no. 1. pp. 135-143. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evddtu_2023_1_18
3. Kulyk V., Karpenko Y. (2023) Protsešno-oriientovane upravlinnia vyrobnychymy zapasamy: oblikovo-analitychni aspekty [Process-oriented inventory management: accounting and analytical aspects]. *Problemy suchasnykh transformatsii*. no. 9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-09-01>
4. Tkachenko O., Shendryk, K. (2023) Vyvchennia metodyky provedennia audytu vyrobnychych zapasiv na pidpriemstvi [Study of the methodology for conducting an audit of production inventories at the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstv*. no. 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53>
5. Parasi-Verhunenko I., Bezverkhyy K., Hryhorevska O., Matiukha M., Yurchenko O., Hryshchenko N. (2024) Analitychni protsedury v systemi antykoruptsiinoho audytu dlia zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Analytical procedures in the anti-corruption audit system to ensure the economic security of the enterprise]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. No. 4(57), pp. 82–97. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.4.57.2024.4376>
6. Sharko V.V., Nikitishyn A.O. (2020) Upravlinnia biznes-protseamy pidpriemstva: protsesnyi pidkhid [Enterprise business process management: a process approach]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. no. 4. Tom 2. 2020. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4\(2\)-46](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-284-4(2)-46)
7. Naumova T., Kyrylieva L., Lemeshko, Ya. (2023). Transformatsiia rynku merezhevoho ryteilu Ukrainy v umovakh hlobalnykh kryz ta viiny [Transformation of the Ukrainian network retail market in the context of global crises and war]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no.56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-136>

8. Huzhavina I. V. (2020). Osoblyvosti obliku zapasiv na torhovelnnykh pidpriemstvakh [Features of inventory accounting in trading enterprises]. *Efektivna ekonomika*. no. 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.90>
9. Olinichenko K. S. (2017) Upravlinnia tovarnymy zapasamy pidpriemstv rozdribnoi torhivli: monohrafiia [Inventory management for retail businesses. Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenka I. S., 211 p.
10. Chaplinska A. A. (2010). Klasyfikatsiia tovarnykh zapasiv rozdribnykh torhovelnnykh pidpriemstv [Classification of retail trade inventories]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*. no. 2. pp. 329–334. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2010_2_51
11. Voronko R. M., Hrezental V. O. (2012) Klasyfikatsiia tovarnykh zapasiv na pidpriemstvakh rozdribnoi torhivli [Classification of inventories at retail enterprises]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. no 22. (7). pp. 164–169 Available at: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2012/22_7/164_Wor.pdf
12. Bohatska N. M. (2006) Upravlinnia tovarnymy zapasamy v rozdribnykh torhovelnnykh pidpriemstvakh: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk: spets. 08.07.05. Kyiv., 20 p. Available at: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?P21DBN=UJRN
13. Nosach N. M. (2018) Orhanizatsiia obliku realizatsii tovariv na pidpriemstvakh torhivli [Organization of accounting for the sale of goods at trading enterprises]. *Biznes-navihator*. no. 6(49). pp. 217–222. Available at: http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/49_2018/49_2018.pdf
14. Kniaz S. V., Zalutskyi V. P., Yavorska., N. P. (2017) Problemy obliku dokhodiv ta vytrat torhovelnnykh pidpriemstv [Problems of accounting for income and expenses of commercial enterprises]. *Efektivna ekonomika*. No. 2. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5425>
15. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini [About accounting and financial reporting in Ukraine]. Zakon Ukrainy vid 16.07.1999. no.996–XIV zi zminamy ta dopovnenniamy / Verkhovna Rada Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996–14>
16. Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist [On the audit of financial statements and auditing activities]. Zakon Ukrainy vid 21.12.2017. no. 2258–19 XIV zi zminamy ta dopovnenniamy. Verkhovna Rada Ukrainy. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
17. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti audytu ohliadu inshoho nadання vpevnenosti ta suputnykh posluh [International Standards on Quality Control for Audits, Reviews, Other Assurance and Related Services]. (2016). Kyiv: Mizhnarodna federatsiia bukhhalteriv, Audytorska palata Ukrainy. 1249 p. Available at: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1038/Part_1_2015.pdf

Стаття надійшла: 29.10.2025

Стаття прийнята: 28.11.2025

Стаття опублікована: 05.12.2025